

Jacco Olivier is de tweede kunstenaar die voor de vuurtoren van Schiermonnikoog een projectie heeft gemaakt. Na de bubbels van Femke Schaap springt er dit keer een figuurtje op de golven.

TEKST GITTE BRUGMAN
FOTO'S ROMY DAM EN JACCO OLIVIER

Afgelopen twee maanden zaten er vrijwel elke avond mensen aan de voet van de Zuidertoren van Schiermonnikoog. Ze namen hun eigen stoeltjes mee, soms een hapje en een drankje om te genieten van de projectie ZEEE van Femke Schaap. Van de opborrelende luchtbellen in water ging een bijna hypnotiserende werking uit.

Sinds 1 september is het de beurt aan Jacco Olivier (1972, Goes). Zijn schilderijen en animaties zijn in galeries en musea over de hele wereld te vinden. Soms zijn ze abstract, waarbij een druppel, een veeg of een spat opeens een planeet, bergketen of rivier kan zijn. Andere keren zijn het kleine scènes van een kikker die springt, een vliegende kolibrie of een passerende duif.

De kunstenaar maakte eerst grote schilderijen, maar omdat hij daar niet altijd tevreden over was en wilde weten wat hij deed, fotografeerde hij de stukjes die hij wel goed vond. Die elementen knipt hij (digitaal) uit en zet hij achter elkaar. Dit levert kleine filmpjes of grote projecties op. 'Een verhaal van het geschilderde', zo typeert de Jeanne Oosting Prijs het op de website. Olivier won deze prijs in 2019.

Zo kwam Olivier ook op het idee om kleine werken te schilderen, alledaagse scènes op één paneel, steeds een stapje verder. Om te zien wat schilderachtig goed was, fotografeerde hij elke stap. „Ik maakte bijvoorbeeld een schilderijtje van een vrouw die zich afdroogt. Op de foto's kon ik dan zien dat het in het begin beter was, omdat ik het daar nog niet had doodgeschilderd”, vertelt hij in de video die ter gelegenheid van de Jeanne Oosting Prijs is gemaakt. Het oorspronkelijke werk verdween, maar 'gelukkig had ik de foto's nog'.

Die foto's kon hij achter elkaar monteren tot een animatie. En dat is wat hij dit keer ook voor festival Hi-Lo heeft gedaan. „Eerst wilde ik iets maken met vuur of de zee. Met animaties kun je gelukkig snel zien of iets werkt. Maar toen kwam ik erachter dat de Zuidertoren heel dicht bij het dorp staat en nogal op de mensen is gericht. Dus toen ben ik van die voor de hand liggende onderwerpen afgestapt.”

Olivier wilde iets maken waarmee mensen zich konden identificeren. Hij ervoer bij zijn allereerste bezoek aan het eiland („Ik was er nog nooit geweest!”) dat het helemaal niet zo rustig is als mensen beweren. „Door de aankomst van de boot heerst er een duidelijk ritme van komen en gaan, van eb en vloed. Daar moet je mee werken, meegaan met die beweging, het ritme van het eiland.”

Het werd een energiek beeld dat heen en weer beweegt. Een springend figuurtje. In Museum Voorlinden in Wassenaar bevindt zich een animatie, die hij eerder maakte, van een jongen op een duikplank die twijfelt of hij gaat springen. „Dit is daar een soort vervolg op. Deze jongen springt wel.” Olivier schilderde er geen trampoline of duikplank bij. „Bij de test zag ik dat het te veel leek of hij viel. Dat wil je niet, een associatie van een vallend iemand op een toren...”

Dus schilderde hij golven rondom het figuurtje, vooral in blauw. „Nu lijkt het of hij door de golven wordt opgezweept.” Om een goede indruk te geven van dat springen, zocht hij online naar beelden. „Maar het meeste wat ik vond, was veel te professioneel. Ik wilde het er wat ongecontroleerd uit laten zien.”

Zo'n drie à vier minuten springt de jongen op en neer in het blauw. „De achtergrond moet wat simpel, anders valt dat kleine figuurtje weg en verdwijnt hij in de verfstroken.” Geleidelijk verschijnen er sterren in het blauw en wordt het nacht. Daarna is het alsof

Het springende figuurtje uit *Perpetuum*.

“**BIJ EEN TEST LEEK HET ALSOF HIJ VIEL. DAT WIL JE NATUURLIJK NIET BIJ EEN TOREN**”

hij plotseling wakker wordt. „Dat is zo'n raar moment, en dat heeft ook een naam: hypnopompie.” In dat korte moment van slapen naar waken 'ervaren mensen droomachtige hallucinaties', heet het. Olivier verbeelde dit gevoel in een euforische explosie van geel, groen en rood.

De curatoren van kunstmanifestatie Hi-Lo benaderden Olivier voor deze projectie op de Zuidertoren van Schiermonnikoog. Hij is de tweede van zes kunstenaars die sinds juli een werk tonen. Olivier: „Heel leuk om te doen, op dit formaat en zo hoog.” Na hem komen nog Jan van Nuenen, Gilleam Trautenberg, Daphne Glasmacher en Jos Agasi.

De zes projecties vormen de opmaat naar Hi-Lo in 2023; de toren is het eerste Baken in een keten van Bakens langs de waddenkust, van Noord-Holland tot Groningen. Stichting Hi-Lo neemt het initiatief voor 'grote kunstwerken zonder grote fysieke aanwezigheid' in de buitenlucht, exposities en gebeurtenissen gedurende de zomermaanden (mei tot en met september 2023). Hi-Lo komt voort uit Into the Great Wide Open en werkt samen met onder anderen ITGWO, Oerol en Arcadia.

Schiermonnikoog - Zuidertoren: projectie Perpetuum, sept. en okt. 2022, elke avond een halfuur vanaf de nautische schemering. Een AR-toepassing maakt het mogelijk, staand voor de toren, het vorige lichtkunstwerk via een telefoonscherm zichtbaar te maken. www.hi-lo-art.com

Perpetuum van Jacco Olivier op de Zuidertoren, Schiermonnikoog.

